

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága a dr. Nagy Zsolt ügyvéd által képviselt felperesnek a dr. Kovács József jogtanácsos által képviselt Észak-alföldi Regionális Közigazgatási Hivatal alperes ellen közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata iránt a Hajdú-Bihar Megyei Bíróságon 7.K.30.374/2006. számon indított és ugyanezen bíróság 2006. október 12-én kelt 7.K.30.374/2006/5. számú jogerős ítéletével befejezett perében a felperes részéről 7. sorszám alatt benyújtott felülvizsgálati kérelem folytán, az alulírott napon megtartott - nyilvános tárgyaláson - meghozta a következő

í t é l e t e t

A Legfelsőbb Bíróság a Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.374/2006/5. számú ítéletét és az alperes KH.871/2006. számú határozatát - az első fokú határozatra is kiterjedően - hatályon kívül helyezi és az első fokú helyi adóhatóságot új eljárásra kötelezi.

Kötelezi az alperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg a felperesnek 30.000 (harmincezer) forint elsőfokú és 10.000 (tízezer) forint felülvizsgálati perköltséget.

A kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen további felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

A felperes 2005. augusztus 26-án az első fokú helyi adóhatóságtól kérte tévesen befizetett 4/10-ed tulajdoni hányadra eső építményadó visszafizetését, valamint annak megállapítását, hogy a továbbiakban e tulajdoni hányadra esően építményadó fizetési kötelezettsége nincs. Kérelmét arra alapította, hogy a korábbi ingatlan-nyilvántartás szerint tulajdonában volt 4/10-ed hányad vonatkozásában a Szegedi Ítéltábla Gf.II.30.356/2004/11. számú ítéletével arról rendelkezett, hogy az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett 4/10-ed felperesi tulajdonjogot 1996. július 30-ára visszamenőlegesen törölni kell.

A felperes kérelmét az első fokú helyi adóhatóság 2005. november 16-án kelt határozatával elutasította.

A fellebbezés folytán eljáró alperes, mint másodfokú hatóság, az első fokú határozatot 871-1/2006. számú, 2006. március 16-án kelt határozatával helybenhagyta.

A közigazgatási hatóság álláspontja az volt, hogy a helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (Htv.) 12. § /1/ bekezdése szerint az adó alanya az, aki a naptárév első napján az építmény tulajdonosa. A perbeli esetben az adófizetési kötelezettség időpontjában a felperes volt a 4/10-ed tulajdoni hányad tulajdonosa, ezért az adófizetési kötelezettség megállapítása a jogszabálynak megfelelt.

A felperes keresetében e határozatok hatályon kívül helyezését, az alperes a kereset elutasítását kérte.

A Hajdú-Bihar Megyei Bíróság 7.K.30.374/2006/5. számú ítéletével a felperes keresetét elutasította. Az első fokú bíróság egyetértett az alperessel, hogy adójogi szempontból az építményadó fizetési kötelezettségnél az ingatlan-nyilvántartás szerinti állapotból kell kiindulni, és ezen vizsgálódás időpontja a naptári év első napja. Ebben az időpontban nem volt vitás az a tény, hogy a felperes volt az ingatlan-nyilvántartásban tulajdonosként bejegyzett szervezet, ezért a Htv. 52. § /7/ bekezdése szerint tulajdonosnak volt tekinthető, aki a 12. § /1/ bekezdés értelmében adófizetési kötelezettséggel rendelkezett.

Az első fokú bíróság hivatkozott még az ingatlan-nyilvántartási törvény alapvető elvére, a rangsor elvre. Ez a szabály a bírósági ítéletekre is vonatkozik, ezért a felperes által hivatkozott bírósági ítéletnek nyilvánvaló nem lehet visszaható hatálya.

A jogerős ítélet ellen a felperes nyújtott be felülvizsgálati kérelmet, kérte az ítélet hatályon kívül helyezését, és a keresetének megfelelő ítélet meghozatalát.

Ismételten hangsúlyozta, hogy mind a Htv., mind az ingatlan-nyilvántartási törvény törvényi vélelmet állít fel arra vonatkozóan, hogy ki tekinthető az ingatlan tulajdonosának, és így az építményadó alanyának. Ez a vélelem azonban megdönthető.

A perbeli esetben nincs a bírói ítéletnek visszaható hatálya, hiszen a bírói ítélet éppen azt állapította meg, hogy a 4/10-ed tulajdoni hányadra vonatkozóan eredendően sem szerzett tulajdonjogot. Ez azt jelenti tehát, hogy az ezen a címen befizetett adó visszaigényelhető az adózás rendjéről szóló törvény alapján.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelmében a jogerős ítélet hatályban tartását kérte.

A felülvizsgálati kérelem az alábbiak szerint alapos.

A jelen perbeli közigazgatási eljárás azzal a felperesi kérelemmel indult, mely szerint a felperes 4/10-ed tulajdoni hányadára befizetett építményadó visszatérítését kérte arra tekintettel, hogy jogerős bírósági ítélet állapította meg azt a tényt, hogy a tulajdoni hányadra érvényesen nem szerzett tulajdonjogot.

A felperes kérelmét a hatóság elutasította. Az első fokú bíróság viszont csupán azt állapította meg ítéletében, hogy a felperes a határozat meghozatalakor az ingatlanhányad tulajdonosaként volt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyezve, ezért a helyi adó alanyaként jogszerűen kötelezték adófizetésre.

Ez utóbbi bírósági megállapítás helytálló volt, hiszen az adófizetési kötelezettséget megállapító határozat hozatalakor a felperes valóban az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett tulajdonos volt. Elbírálandó perbeli jogkérdés azonban nem ez volt, hanem az, hogy a felperesnek alapos-e az a kérelme, hogy az utólagos polgárjogi ítéleti döntés alapján adó-visszatérítési igénye keletkezett, illetőleg a jövőre vonatkozóan nem minősült a helyi építményadó alanyának.

Nem volt vitás, hogy a felperes az adott időszakban a Htv. 52. § /7/ pontja szerinti tulajdonosként szerepelt az ingatlan-nyilvántartásban, ezért a helyi adóhatóság jogszerűen kötelezte a Htv. 12. § /1/ bekezdés alapján az építményadó fizetésére. Utóbb azonban a felperes olyan jogerős ítéletet csatolt, amely azt állapította meg, hogy a Polgári Törvénykönyv vonatkozó szabályainak be nem tartása miatt a felperes a 4/10-ed hányadra vonatkozóan tulajdonjogot nem szerezhette, ezért az 1996. július 30-tól e tulajdoni hányadra bejegyzett tulajdonjog törlését rendelte el. Ez az ítéleti rendelkezés azt jelenti, hogy "az eredeti állapot visszaállításával" a felperest úgy kell tekinteni, mint aki a perbeli 4/10-ed tulajdoni hányadnak nem volt tulajdonosa. A tulajdonosként befizetett építményadó ezért "tartozatlan" befizetésnek minősült.

Az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (Art) 43. § /5/ bekezdése szerint, ha az adózó vagy az adó megfizetésére kötelezett személy (35. § /2/ bekezdés) az adott adóra adótartozásánál nagyobb összeget fizetett be az adóhatósághoz (túlfizetés), az adóhatóság a túlfizetés összegét az adózó kérelmére az általa nyilvántartott más adótartozásra számolja el.

Az Art. 43. § /6/ bekezdése alapján ha az adózónak adótartozása nincs, rendelkezhet a fennmaradó összeg visszatérítéséről.

Az Art. 164. § /1/ bekezdése szerint az adó megállapításához való jog annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az adóról bevallást, bejelentést kellett volna tenni, illetve bevallás, bejelentés hiányában az adót meg kellett volna fizetni.

A költségvetési támogatás igényléséhez, a túlfizetés visszaigényléséhez való jog - ha a törvény másként nem rendelkezik - annak a naptári évnek az utolsó napjától számított öt év elteltével évül el, amelyben az annak igényléséhez való jog megnyílt...

A felperes lényegében ezen rendelkezésekre hivatkozással nyújtotta be az adó visszatérítési igényét, amelyet eltérő jogi álláspont miatt az első fokú bíróság, illetőleg az adóhatóság nem bírált el.

A Legfelsőbb Bíróság ezért a jogerős ítéletet a Pp. 275. § /4/ bekezdése alapján hatályon kívül helyezte, és az első fokú helyi adóhatóságot új eljárásra és új határozat hozatalára kötelezte.

Az új eljárás során az adóhatóságnak abból kell kiindulnia, hogy az előzőekben kifejtettek szerint a felperes az adott időszakban nem volt a 4/10-ed tulajdoni hányad tulajdonosa, ezért az ezen a címen befizetett építményadó olyan tartozatlan (túlfizetett) összegnek tekinthető, amelyre az elévülési időn belül a felperesnek visszatérítési igényjogosultsága megnyílt. E jogi alapból kiindulva az adóhatóságnak döntenie kell a felperes adó-visszatérítési igényének alaposságáról, és annak összegét és időpontját meg kell határozni.

A pervesztes alperest a Legfelsőbb Bíróság a Pp. 78. § /1/ bekezdése alapján kötelezte első fokú és felülvizsgálati perköltség fizetésére.

A tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és felülvizsgálati eljárási illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 14. §-a alapján az állam viseli.

Budapest, 2007. november 8.

Dr. Madarász Gabriella sk. a tanács elnöke, Dr. Danziger Éva sk. előadó bíró, Dr. Hajnal Péter sk. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő